జీవనరాగం

— అనంతరామచంద్రయ్య

జీవితంలో మరపురాని వింత స్మృతులవి. హైదరాబాద్‌లో డిగ్రీ చదువుతున్న రోజులవి. ఓ రోజు కాలేజి లెక్చరర్ త్వరగా రాకపోవడంతో క్లాసులోనే కొందరు ఫ్రెండ్స్ పిచ్చాపాటి కబుర్లు చెప్పుకుంటున్నారు. ఎవరో... ఓ కొత్త అమ్మాయి వచ్చి చేరిందని విన్న సలీమ్ ఆమెకోసం తదేకంగా ఎదురు చూస్తున్నాడు. ఆమె రానే వచ్చింది.

సలీమ్ ఆ కాలేజిలో సంవత్సరం నుండి చదువుతున్నాడు. కాని ఇంతవరకు అలాంటి అందమైన అమ్మాయిని చూడలేదని, ఆ అమ్మాయి ఇతర అమ్మాయిలకంటె అందంగా ఉంటుందని అతని ఊహ!

క్లాసుకు వచ్చిన లెక్చరర్ వచ్చి ఏదో లెసన్ చెప్పుకుంటూ పోతున్నాడు. కాని... సలీమ్ మనసు మాత్రం ఆమె కోసం ఊగిసలాడుతోంది. ముద్దబంతి పువ్వు లాంటి పసుపుఛాయ, చక్కని ముక్కులా, సంపంగి మొగ్గలా, నాట్యమయూరిలా వుంది. ఆమె వేరే అమ్మాయిలతో కలసి నడుస్తుంటే, ఓ యువరాణి తన చెలికత్తెలతో కలసి విహారం చేస్తున్నట్లు ఉంది. ఆమె కళ్లు అయస్కాంతాలు. ఆమె కళ్ల వెలుగు కేవలం ఆమె ముఖానికే కాదు. ఎదుటి వాడి గుండెల్లో

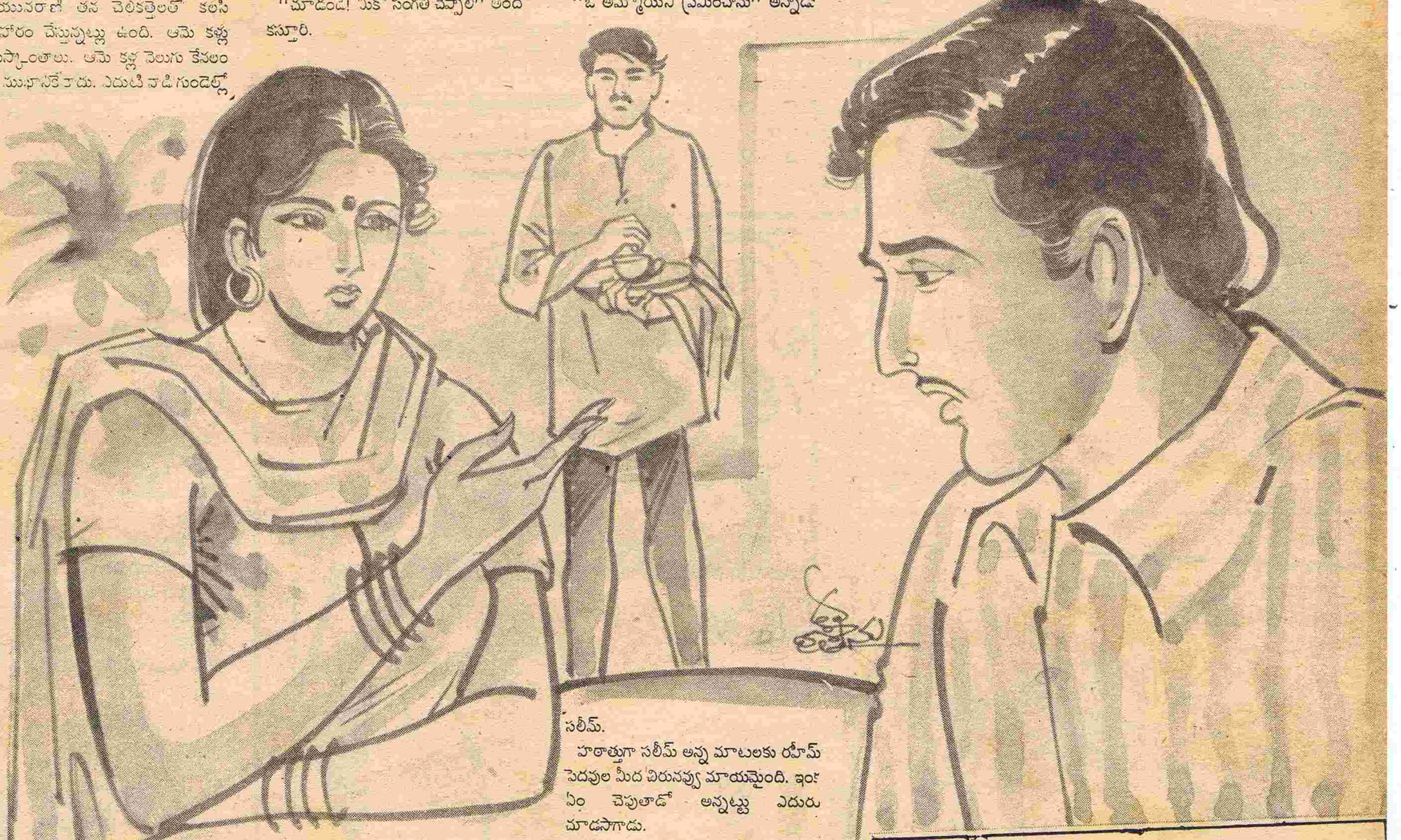

జలుగు. ఆ చూపులు ప్రేమ పాశాలు. ఆమె ఎక్సరే చూపులు, గత నెల రోజులుగా అతన్ని ఓ పిచ్చివాణ్ని చేశాయి.

ఎవరా... అమ్మాయి? తన కోసం దివి నుండి భువికి దిగివచ్చిన అప్సరసా? అంటూ సలీమ్ ఆసక్తిగా వివరాలు సేకరించడానికి ప్రయత్నాలు చేశాడు. ఆమె గురించి తెలుసుకున్నాడు. తెగని ఆలోచనలతో అతని మనస్సు మొద్దుబారింది.

అలా ఆ అప్సరసను తలచుకుంటూ కాలేజి నుండి తన రూట్ బస్ ఎక్కాడు. అంతలోనే ఆ అమ్మాయి కదులుతున్న ఆ బస్సే ఎక్కింది. బస్సు వేగం పెరిగింది. సలీమ్ ఆలోచనలు బస్సు వేగాన్ని అధిగమిస్తున్నాయి. ఆ అమ్మాయి ఏ స్టాప్‌లో దిగిపోతుందో... అన్న జలపాతం లాంటి ఆలోచనలు అతణ్ని కలవరపరిచాయి. అంతలో బస్సు ఆగింది. ఆమె దిగిపోయింది.

ఆమె పట్ల అతని హృదయం అపారమైన అనురాగంతో కొట్టుకోసాగింది. ఆమె అందంగా వుంటుందని ఎవరైనా ఒప్పుకోక తప్పదు. ఎక్కడో పక్షి, ఆకాశంలో అల్లంత ఎత్తున కన్పిస్తూ, కనుమరుగైనట్టు, ఆమె కనిపిస్తూనే రోడ్డుపై కనుమరుగైపోయింది. కొన్నాళ్లకు, ఆమెకు తల్లిలేదని, తండ్రి మాత్రమే ఉన్నాడని, ఆమె పేరు 'కస్తూరి' అని తెలుసుకున్న సలీమ్ ఆమె వెళ్లే బస్సులోనే పోయిరావటంవల్ల వారిద్దరి మధ్య అనురాగం పెరిగింది.

ఓ రోజు కాలేజికి నడుస్తూ వస్తున్న కస్తూరి చెవులో తుమ్మెద జుమ్మన్నట్టు చెవిలో నోరుపెట్టి ''కస్తూరి'' అని పిలిచాడు. ''ఊ'' మరో లోకం నుండి తేరుకుంటూ అంది.

''నువ్వు ఊ కొడుతే, నా జీవితం వసంతంలా చిగురిస్తుంది'' అన్నాడు. ఆ మాటలు, కస్తూరి హృదయాన్ని మధురోహల్లోకి లాక్కెళ్లింది.

''చెప్పండి'' అంది.

''ఇద్దరం కలిసి టీ త్రాగుదాం''

ఆమె తొట్రుపాటు పడింది.

''టీనా? ఇప్పుడెందుకు?'' అంది. వాస్తవంగా ఆమె పర్స్‌లో డబ్బులు లేవు కనుక.

''అదేమిటండీ? టీ అంటే అంత కంగారెందుకు? టీ తాగడం నాకెంతో ఇష్టం. కనీసం రోజుకు మూడుసార్లైనా తాగుతాను. ప్లీజ్... రండి!'' అన్నాడు సలీమ్.

పర్స్‌లో డబ్బులేని విషయాన్ని చెప్పాలనుకున్నది.

''చూడండి! మీకో సంగతి చెప్పాలి'' అంది కస్తూరి.

''మీ దగ్గర డబ్బులు లేవనేగా!''

అతనికెలా తెలిసింది! అన్నట్టు ఆశ్చర్యంగా చూసింది.

''ఎలా తెలిసిందనా? కొంతమందిని చూస్తే, కొన్ని విషయాలు తేలిగ్గా తెలిసిపోతుంటాయండి.

ఏం చెప్పాలో తెలీక కస్తూరి మౌనంగా ఊర్కుంది.

''రండి'' అన్నాడు సలీమ్. అతని ఆహ్వానాన్ని తిరస్కరించలేక, అతనితోపాటు ముందుకు నడిచింది. దగ్గర్లో ఉన్న కాఫీ కొట్టుకెళ్లారు. హోటల్లో జనం ఎక్కువలేరు. ఇద్దరు ఒక మూల వెళ్లి, ప్రక్కప్రక్కన కుర్చీలలో కూర్చున్నారు. సర్వర్ ద్వారా కాఫీ తెప్పించుకొని ఫిఫ్టీ ఫిఫ్టీ తీసుకొని తాగుతూ...

''ఫిఫ్టీ ఫిఫ్టీ పదానికి జీవితంలో చాలా విలువ వున్నదండీ! అవునా?'' అన్నాడు సలీమ్. అతని గొంతులో ఒక అనిర్వచనమైన తియ్యదనం వున్నట్టు గమనించింది ఆమె.

''అసలు మా కులమేదో! తెలుసుకోకుండా...? మీర్లు...'' అంటూ ఉండగానే సలీమ్ కల్పించుకొని.

''కులాలతో పనిలేదు. మన ఇద్దరిది మానవ కులం. స్వార్థం, సంకుచిత్వం, అహంకార మున్నవాళ్లకే ఈ కల్పితమైన కులాల పట్టింపులు. నీ మంచితనం, సంస్కారం, ఆత్మవిశ్వాసం నాకు కావాలి!'' అన్నాడు.

''మీ అమ్మగారు, నాన్నగారు ఒప్పు కుంటారా?'' అంది.

తల్లిదండ్రులుగా వాళ్లని పూజిస్తాను, కాని నా నిర్ణయాన్ని కాదనే అధికారం వాళ్లకి లేదు. వాళ్లు తప్పకుండా మనల్ని ఆశీర్వదిస్తారు. ఈ విషయాన్ని మీ నాన్నతో చెప్పించి, త్వరగా ముహూర్తం పెట్టిస్తాను. సరేనా!'' అని వెళ్లాడు.

జరుగబోయే తన పెళ్లి గురించి తలచుకోగానే, కస్తూరి మనసులో ఏదో తెలియని తీయని అనుభూతి కలిగింది. ఒక ప్రక్క ఆందోళన కలగసాగాయి. ఏపని చేద్దామన్నా, మనస్సు కుదుట పడటంలేదు. గదిలోకి వెళ్లి నిలువుటద్దంలో తన ప్రతిబింబాన్ని చూసుకుంది.

ఆలోచనలతోనే తెల్లవారింది.

★ ★ ★

తండ్రి దగ్గర కూర్చొని నెమ్మదిగా ''బాబా! నేనొకటి చెపుతాను. కోప్పడవుగదా...!'' అన్నాడు.

''నేనెప్పుడైనా కోపడ్డానా?'' అన్నాడు తండ్రి రహీమ్.

''లేదు'' తమాయించుకుంటు,

''మరెందుకా సందేహం''? అన్నాడు తండ్రి.

''ఓ అమ్మాయిని ప్రేమించాను'' అన్నాడు సలీమ్.

హఠాత్తుగా సలీమ్ అన్న మాటలకు రహీమ్ పెదవుల మీద చిరునవ్వు మాయమైంది. ఇంకా ఏం చెపుతాడో అన్నట్టు ఎదురు చూడసాగాడు.

''ఆ అమ్మాయి పేరు కస్తూరి. మా కాలేజీలో బి.ఎ చదువుతోంది. మీకు బాగా నచ్చుతుంది బాబ! ఇల్లాలికి ఉండాల్సిన లక్షణాలన్నీ ఆమెలో ఉన్నాయి. ఆమెను పెళ్లి చేసుకోవాలనుకుంటున్నాను. మీ అనుమతి కావాలి! అన్నాడు సలీమ్.

సన్నని మంటకి మంచు ముక్క కరుగుతున్నట్టు కరుగుతున్నాడు రహీమ్. ''సరే... చూద్దాం అన్నిటికి పైవాడున్నాడు.

అయినా తొందరెందుకు నీ చదువు పూర్తికానీ...! ఇప్పట్నుంచే ఆ ఆలోచన లెందుకు?'' అన్నాడు తండ్రి.

జలపాతంలా దుముకుతున్న తండ్రి ప్రశ్నల వరవడికి కొట్టుకపోకుండా నిలదొక్కు కోడానికి సలీమ్ ప్రయత్నిస్తూ ''మా పెళ్లి సాధ్యమైనంత త్వరగా జరగాలి'' అన్నాడు సలీమ్.

''ఏం? ఇలా అడగమని ఆ అమ్మాయి ఒత్తిడి చేసిందా?''

''అది కాదు బాబా! ఆ అమ్మాయికి నిశ్చితార్థం కాబోతుందట. అందుకని ఈ లోపలే మాపెళ్లి జరిగిపోవాలి! నువ్వు మమ్మల్ని అర్థం చేసుకో బాబా! నీ రక్తం పంచుక పుట్టాను. నువ్వు నేర్పిన సంస్కారం నా అణువణువులో జీర్ణించుకొని వుంది. మిమ్మల్ని ఒప్పించి పెళ్లి చేసుకోవాలనుకుంటున్నాం'' అన్నాడు అర్థించినట్టుగా.

నీ సిద్ధాంతం మంచిదైనా అల్లా నిర్ణయించాలి గదా! దైవబలం వుంటే రేపే వెళ్లి ఆ విషయమేమిటో తెలుసుకుంటాను'' సరే అన్నాడు రహీమ్. తండ్రి మాటకు చలించిన సలీమ్ హృదయంలో ఉత్సాహం పుట్టుకొచ్చింది.

రహీమ్‌ను కూర్చోబెట్టి కుశలప్రశ్నలు వేసి గౌరవించాడు.

''మీ అమ్మాయి గురించి మా అబ్బాయి చాలా చెప్పాడు. వారిద్దరికి ఇష్టమైనప్పుడు... అతను చెప్పేలోపే

''ఒప్పుకోక తప్పదంటారు?'' అన్నాడు.

''అవునండి!'' తల ఊపి రెండు చేతులు జోడించాడు.

''సరే... ఈ సంబంధం మా అమ్మాయితోపాటు నాకు నచ్చింది. అయినా... మా గురించి మా అమ్మాయి గురించి చెప్పుకోవలసిన విషయాలున్నాయి'' అన్నాడు జాన్.

''అక్కర్లేదండి! గోడపై వున్న మీ అమ్మాయి ఫొటో చూస్తూనే తెలుస్తోంది లక్ష్మీదేవతని జాన్‌గారు! మానవత్వానికి మించిన మతంలేదు. సంస్కారానికి మించిన చదువులేదు. కాని మన పిల్లలకు రెండూ వున్నాయి. మన మతాలు వేరైనా జాతి ఒక్కటే. నీతి ఒక్కటే. రాముడైనా, అల్లా అయినా, ఏసైనా, గురునానక్ అయినా దేవుడు ఒక్కడే...'' అన్నాడు వక్తగా రహీమ్. జాన్ చిన్నగా నవ్వి ''మీరెంతగా పొగిడినా చెప్పాల్సిన బాధ్యత నామీద వుంది. కస్తూరి ఓ అనాథ బాలిక'' అంటూ చెప్పసాగాడు.

★ ★ ★

గాలితో పోటిపడి అలసినట్టుగా రైలు, ప్లాట్‌ఫారమ్‌పై ఆగింది. నా ప్రక్కనే కూర్చున్న ఓ పిల్ల తల్లి ఉన్నట్టుండి లేచి నీళ్లు త్రాగొస్తానంటూ నాకు సైగ చేసి, క్రిందికి దిగిపోయింది. రైలు కదిలినా ఆమె రాలేదు. కదులుతున్న రైలుతో పోటీ పడుతున్నాయి నా ఆలోచనలు. అయినా ఏం చెయ్యాలో నాకు అర్థంకాలేదు. ప్రక్క కంపార్ట్‌మెంట్‌లో ఎక్కేసి వుంటే మరో స్టేషన్లో నయినా వచ్చి కలవాలి కదా! అంటూ తమాయించుకున్నాను. అంతలో ఓ ఆలోచన మెరుపులా వచ్చింది. అది అక్షరాల పాటించాను. నేను దిగిపోయే స్టేషన్ రానే వచ్చింది. ఆ ఇద్దరి పాపలతో దిగాను. అన్ని కంపార్టుమెంట్లను చూశా ఆమె ఎక్కడా కనిపించలేదు. నే అనుకున్న

రైల్వే అధికారులకు తెలియపరిచా క్షణాలమీద ఆ వార్త ప్లాట్‌ఫారమంతా పాకిం జనం గుమిగూడారు. రైల్వే గార్డ్, స్టే మాస్టర్, రైల్వే పోలీసులు వచ్చారు. అ ఇటు ఫోన్ చేశారు. ఎక్కడా ఆమె అచ తెలియలేదు. చివరకు ఆమె వచ్చే వరకు పసిపిల్ల భారం నీదే అని, నా అడ్రస్ తీసుకొ నన్ను బైటికి వెళ్లనిచ్చారు. ఇలా నెల గడిచాయి. అయినా ఆమె ఆచూకి లేదు. పాప ఆలనపాలన చూసే భారం నాపై పడిం గతంలో జరిగిన మతకల్లోలాల ఫలితంగా ఆస్తి, బంగళా అంతా బుగ్గిపా అయిపోయాయి. ఆనాటి నుండి వం బ్రతుకులో కస్తూరి రైల్లో దొరికింది. కులమో గాని కంటికి రెప్పలా కాపాడి పెం పెద్ద చేస్తూ చదివిస్తున్నాను. ఆ పిల్లే కన్నతల్లిగా మారింది. సంసారాన్ని రెక్క ముక్కలు చేసుకొని ఈ వ్యవస్థ ఈడ్చుకొస్తుంది నా సంసారాన్ని. ఆ భగవంతుడిచ్చిన వరం'' అన్నాడు జాన్.

'మా అబ్బాయి కూడా నా కుమారుం కాడు. పుత్ర సంతానంలేని నేను ఓ అనా బాలుని తెచ్చుకొని పెంచి ఇంతవా చేశాను. మన మనసులో కులం-మతం అ రాకుండా చూసుకున్నప్పుడే మన కోరుకు సమాజం వస్తుంది'' అని రహీమ్ చేతు జోడించి విన్నవించుకున్నాడు.

★ ★ ★

సలీమ్, కస్తూరి ఆలయాన్ని సందర్శించి స్వామిని ఆరాధిస్తుండగా ఆలయ పూజా వారిని తదేకంగా చూస్తూ, మీరు పార్వ పరమేశ్వర్లా ఉన్నారు. మీలో జీవనరా ఉట్టిపడుతోంది. భగవంతుడు మిమ్మల్ చల్లగా చూస్తాడు. ఆ మాటలకు కస్తూరి సలీమ్ ఒకరి మొహం ఒకరి చూసుకున్నారు. తీర్థప్రసాదాలు తీసుకొ ఇవతల పడ్డారు.